

1. Nähtav logo kuulub 2003. aastal asutatud tarkvaraarenduse ning suurandmetega tegelevale ettevõttele, mille üks suuromanik on Peter Thiel ning tegevjuht sassis juustega Alex Karp. 2020. aastal oma peakorteri Denverisse viinud küberfirma ei paistnud paarkümmend aastat konkurentide hulgas oma majandustulemuste osas millegagi silma, kuid tehisaju kasutusele võtmine ja Donald Trumpi poliitika on omapärase turundusstrateegiaga käitisele kõvasti tuult tiibadesse andnud. **Millist J. R. R. Tolkieni loomingust pärinevat nime see ettevõtte kannab?**

2. See 1958. aastal Raplamaal Juuru läheduses sündinud näitleja on oma varasemas elujärgus enda sõnul kõrist alla kallanud kokku terve tsisternitäie alkoholi. See ei ole tal takistanud (aga võib-olla koguni aitas?) ühel aastal saada tunnistatud Eesti teatrilavade parimaks meespeaosatäitjaks (1989) ning pälvida muidki kõrgeid tunnustusi nagu näiteks Ants Lauteri auhind (1990) või Valgetähe IV klassi teenetemärk (2014). Küsitav on õppinud Tartu Ülikoolis ajakirjandust ning lõpetas lavaka 10. lennu 1982. aastal. Tihti on tal asja olnud ka telesse ning kinolinale, huvitava seigana on ta kahes erinevas populaarses telesarjas mänginud üht ja sama tegelaskuju. **Kes?**

3. Viiteid sellega tegelemise kohta on teada juba Antiik-Kreekast, kuid see meelelahutusvorm on olnud tuntud muuhulgas ka Indias ja Hiinas. Esimene kindlalt teadaolev selle tegevuse harrastaja oli 16. sajandil Prantsusmaa kuninga François I õukonnas tegutsenud Louis Brabant. XX sajandi kuulsaimaks peetakse aga Edgar Bergenit, kes koos oma lavapartneri Charlie McCarthyga esines USA populaarsetes raadioshow`des. **Mis tegevus?**

4. Praeguse Riigikogu liikmete koosseisu kuulub lisaks kolmele Helmele ja kahele Poolametsale veel kaks paari ühesuguste perekonnanimedega saadikuid, kes omavahel sugulased pole ja esindavad kokku kolme erinevat erakonda. **Nimetage mõlemad korduvad nimed.**

5. Kuuldava pala avaldasid mullu koostöös Islandi lauljatar Björk, katalaani esistaar Rosalia ning USA muusik ja produtsent Yves Tumor. Pala kannab ühes Euroopa suurlinnas asuva ning muusikaga seotud asutuse nime, millele pandi alus 2004. aastal ning mille interjööri näete ka pildil. **Mis on kuuldava muusikapala pealkiri (mida küll laulus endas kordagi ei mainita)?**

6. Jamaica, Lesotho ja Saalomoni saared on kõik erinevates maailmajagudes asuvad riigid. Nende ühisosa on aga see, et nad on kolm ainsat maailma riiki, mille vappidel võib leida küsitava looma. **Milline loom**, kelle oleme kõigilt kolmelt vapilt kustutanud?

7. Palju küsitud on Saksamaa levinuim perekonnanimi ja see on mõistagi Müller. **Mis aga on kõige sagedasem sugunimi austerlastel** (Müller jääb siin arvukuselt 5. kohale)? Küsitav nimi tähendab tõlkes orus/süvendis elavat inimest või ka kaevurit. Seda nime kandsid näiteks nii “Püha öö” helilooja, Alan Rickmani kehastatud pahalane filmis “Die Hard” kui ka 2015. aasta kahevõistluse individuaalne maailmameister.

8. 02.08.2025 ajalehele Postimees antud intervjuus rääkis Mari Kalkun muuhulgas ka sellest, kuidas võro keeles räägitakse asjadest keerutamata. Selle näiteks tõi ta sõna „reklaam“, mille võrokeelseteks vasteteks olla „päähämäärmine“ või “üleskiitmine“. Ajakirjaniku palve peale veel selliseid näiteid tuua pakkus intervjuueeritav võrokeelse sõna „kõgokogu“. **Mida tähendab „kõgokogu“?**

9. Väidetavalt elab just küsitavas riigis suurim palestiinlaste kogukond väljaspool Lähis-Ida, ulatudes umbes poole miljoni inimeseni. Tegemist ei ole siiski moodsate moslemi kõrilõikajate, vaid araabia kristlastega, kelle eellased juba 19. sajandi keskpaigas toonase Ottomani impeeriumi tagakiusamise eest emigreerusid. 1920. aastal panid nad aluse nähtava logoga jalgpalliklubile, mis on tulnud aastatel 1955 ja 1978 koguni oma maa meistriks ning võitnud kolmel korral ka riigi karikavõistlused. Seitsmel korral on osaletud ka oma konföderatsiooni juhtivas sarjas ning 1979. aastal jõutud seal koguni poolfinaali. **Milline riik?**

10. Nimetage lisaks Kuressaarele (97,5%) **need kolm vähemalt 7000 elanikuga Eesti linna, milles eestlaste osakaal on kõige suurem ehk üle 90%.** (2 õiget – 1 punkt)

11. Küsitava slängitermini tegi eriti populaarseks plaadil „Aftermath“ (1966) ilmunud samanimeline Rolling Stonesi laul, viidates rahustitele või ärevusevastastele ravimitele nagu Valium. See fraas seostus koduperenaiste poolt 1960. ja 1970. aastatel koduste murede, stressi ja ärevusega toimetulekuks kasutatavate ravimitega. Laulu sõnad kirjeldavad naist, kes pöördub „väikese kollase tableti poole, et oma kiirest päevast läbi saada”. **Mis termin või laul?**

12. Me ei küsi pildil oleva isiku nime, vaid tema praegust ametit, kus ta on läbi aegade alles teine naine. **Niisiis, milline amet?** Kahe punkti teenimiseks sedakorda ühesõnalisest vastusest ei piisa.

13. Sel 15. sajandi keskpaiku valminud kirikul on Eesti kultuuriloos tähelepanuväärne roll juba kasvõi seetõttu, et siin on teineteise järel õpetajaametit pidanud nii esimese eesti keele grammatika autor Heinrich Stahl (1633-1638) kui esimese eestikeelse luuletuse “Carmen Alexandrinum” looja Reiner Brocmann (1639-1647). Hilisgooti stiilis kirik sai Põhjasõja ajal tules kõvasti kannatada ning taastati 18. sajandi keskel. Teiste seas on koguduse õpetajana tegutsenud seal ka isik, kelle president Arnold Rüütel 2002. aastal jättis ilma teenetemärgist, mille said kõik 20. augustil 1991 Eesti taasiseseisvumise poolt hääletanud. **Millises Eesti alevikus küsitav kirik asub?**

14. Kunstiajalugu ei tunne ülemäära palju kunstnikke, kes oleks armastanud end autoportreedel maalida küsitavat laadi olevustega. Mõned siiski leiduvad ja eriti on nende hulgas silma paistnud Mehhiko kunstnik Frida Kahlo. Tema tööde hulka kuulub ka 1937. aastast pärinev autoportree „Fulang-Chang ja mina“. **Millist laadi olevus oli too Fulang-Chang, kellega koos Kahlo end maalis?** Hiljem maalis Kahlo veel vähemalt seitse autoportreed, kus ta on end samalaadse olevusega kujutanud.

15. Meeste Euroopa jalgpalli Meistrite Liiga või selle eelkäijaks olnud Euroopa meistrite karikasarja on tänase seisuga võitnud kokku 24 erinevat klubi. **Milline nendest klubidest on asutatud kõige varem ja milline kõige hiljem,** kui on teada, et küsitavate klubide asutamise vahe on 105 aastat?

16. Juuresoleval pildil on Ben Whishaw ühes 2024. aastal valminud filmis kehastamas aastatel 1943-2020 elanud meest, kes 1980ndatel emigreerus New Yorki, sattudes sealsesse allilma, kus elas vaesuses ja kirjutas luulet. Hiljem jõudis ta Pariisi, kus sai tunnustatud autoriks ja skandaalseks avaliku elu tegelaseks. Riigid, kus ta sündis ja suri, ning kurioossemad seigad tema elust jätame siinkohal mainimata. **Keda Ben Whishaw kehastab?**

17. Loop Biotech on Hollandi päritolu *startup* ettevõtte, mis on oma missioonina sõnastanud: „Oleme siin, et rikastada loodust.“ Ettevõtte on keskendunud ühe globaalse tegevusvaldkonna jaoks vajalike spetsiifiliste toodete tootmisele, kasutades seejuures uuendusliku materjalina seenemütseeli.. Ettevõtte kodulehel nimetatud erinevate tootemudelite seas on muuhulgas „Loop FurEver“ ja „Loop EarthRise“. **Mida toodab Loop Biotech ?**

18. Pildil olev nooruke (19) Eesti võrkpallikoondislane veetis eelmise hooaja Portugali kõrgliigas Fiaesi klubis ning on tänaseks siirdunud suure lombi taha USA üliõpilasliigasse Iowa Hawkeyesi tiimi. Pallimänguhuvilistele pole kindlasti tundmatu ka tema isa nimi, kes omal ajal tulnud kahekordseks Eesti meistriks korvpallis Tartu Delta ja BC Kalev/Cramo ridades. Hooajal 2001/2002 tunnistati ta seejuures Eesti meistriliiga parimaks noormängijaks ning oli samal hooajal Erki Kivinuka järel resultatiivsusest liiga teine mees. **Mis on isa ja tütre ühine perekonnanimi?**

19. Capri salat on klassikaline Itaalia roog, mille värvid sümboliseerivad Itaalia lipu värve. Kui salati traditsioonilistest komponentidest sümboliseerib tomat punast ja mozzarella juust valget värvi, siis **milline salati komponent on mõeldud sümboliseerima kolmandat Itaalia lipuvärvi?**

20. Muusikaajalugu tunneb üsna paljusid artiste, kelle kõige tuntumat lugu teavad praktiliselt kõik, kuid tuntuselt järgmise pala nimetamine võib olla parajaks pähklis isegi tõsistele muusikafriikidele. Mõne sarnase artisti või kollektiivi võib leida ka Eestist. **Kui võtta aluseks voogedastusplatvormide kuulamisnumbrid, siis millise 1979. asutatud ansambli tuntuselt teist pala kuulete?**

21. Austraalia ühe piirkonna järgi nime saanud Gippslandi alaliik on küsitava elusolendi perekonna üks suuremaid - selle isendid võivad kasvada kuni kolme meetri pikkusteks. Gippslandi suurimas linnas Korumburras peetakse nende auks Karmai festivali. Nende paljunemise kohta on üldiselt vähe teada. Nad munevad 4-7 cm pikkusi munakapsleid, mille koorumine võtab aasta. Vangistuses pole õnnestunud neid aretada ning liik on punases raamatus märgitud kui „ohualdis“. **Milline olend?**

22. Vasakpoolsel pildil on üks Werner Kraussi kehastatud klassikaline filmitegelane, parempoolsel pildil aga ühe saare suurim linn. Huvitaval kombel on mõlema nimed suhteliselt sarnased, piisab, kui nimede keskel mõned tähed ära vahetada. **Millised kaks nime?**

23. Üheks maailma tuntumaks konjakikokteiliks peetakse kokteili, mis leiutati I MS ajal kas Londonis või Pariisis ning mille kolmeks peamiseks koostisosaks on konjak, apelsiniliköör ja sidrunimahl. Spordisõpradele tähendab kokteili nimi aga eeskätt kohta, kus viibides on tulnud maailmameistriks näiteks soomlanna Kirsi Kainulainen või lätlased Kaspars Stupelis, Kaspars Liepinš ja Artis Rasmanis. **Milline kokteil?**

24. 2024. aasta alguses pani Võrumaa mees Andreas Org aluse uuele Eesti brändile. Täna on saavutatud märkimisväärne turuedu, uue tootemargi reklaamnäod on olnud näiteks sprinter Õilme Võro ja korvpallur Henri Drell. Eesti ajalooga rohkem kursis olevaid inimesi üllatas ehk brändi nimi, mis pandud reaalselt eksisteerinud isiku (1909-1978) järgi, kes tootja sõnul inspireerib ja annab jõudu tänastele eesti meestele. **Kellest jutt või kuidas kõlab selle brändi nimi?**

25. Selle 1933. aastal sündinud kultuuritegelase kohta on kirjutatud, et tema perel oli 30 teenrit, kes kõik lähenesid noorele tulevasele kuulsusele põlvili maas roomates ja lahkusid samamoodi. Kui ta perekonna kodust väljas käis, polnud tal lubatud maha istuda enne, kui teener oli istumiskoha desinfitseerimisvahendisse kastetud lapiga puhastanud. Tema mõlema vanema suguvõsad kuulusid oma riigi kõige jõukamate sekka, üks vanaisadest oli rikkaks saanud valuutavahetusega ja teine tunnustatud pankur. **Kes oli see kultuuritegelane, kellel lapsepõlves tooliga teener järel käis?**

26. Saksa meediku Friedrich Hoffmanni (1660–1742) loodud nn Hoffmanni tilkadest (millel eesti keeles erinevaid rahvapäraseid nimesid) kujunes esialgu ülipopulaarne ravim, mida soovitati kasutada näiteks minestuse ja südamenõrkuse korral. Kuna üks tilkade koostisosa lahustab ka osade viiruste kesti, siis on Hoffmanni tilgad osutunud efektiivseks samuti mõne viirushaiguse (nt gripi) ravis, eriti haiguse algetapil. **Millised olid tilkade kaks peamist koostisosa, mida on olnud tavaks segada vahekorras 1:2 või 1:3?**

27. Küsitav luuletaja ja näitekirjanik (1475-1538) on üks väheseid ajaloolisi isikuid, kes esineb tegelaskujuna Victor Hugo romaanis “Jumalaema kirik Pariisis”. Kuningas Louis XII lemmikuks kujunenud kirjamees oli eriti tuntud oma sottiide ehk koomiliste “narrimängude” poolest, milles pilkas julgesti tollast kirikut ja paavst Julius II. Hugo romaanis päästab mustlasneiu Esmeralda poeedi elu, nõustudes temaga abielluma. **Kes?**

28. Juuresoleval pildil kehastavad Vanemuise teatri etenduses „Palavik“ Andres Mähar ja Rasmus Kaljupär kahte ühe ja sama ala meest. Kui Kaljupärvet kehastatud isikule jagus päriselus eluaastaid 46, siis Mähari kehastatud mees elas 56-aastaseks. **Keda Mähar ja Kaljupär vastavalt kehastavad?**

29. Viimastel aastatel on ka Eestis saagenenud haigestumine Peyronie tõvesse (*Morbus Peyronie*). Haigus kujutab endast ühe elundi/organi deformeerumist armkoest koosnevate tihkete naastude tekke mõjul. Kõige enam tabab see mehi vanuses 45-60 ning kuna haiguse tekkepõhjused pole selged, ei ole seda võimalik ka ennetada. Ehkki tegu pole eluohtliku tõvega, võib see negatiivselt mõjutada toimetulekut ühe tavaelus olulise tegevusega. Ca 50% juhtudel toimub iseeneslik tervenemine tõvest, teisel puhul võib ravi olla medikamentoosne, raskematel juhtudel kirurgiline ja/või kiiritusravi. **Milline elund või organ Peyronie tõve puhul haaratud on?**

30. Kuulete hümnid, mille kõlamine tulevastel taliolümpiamängudel oleks ajalooline, sest nende riikide hulgas, kes pole võitnud talimängudel ühtegi kuldmedalit, on just küsitav riik võitnud enim kuldmedaleid suveolümpiamängudel - kokku 93. **Milline riik?**

31. Ningxia on väike (66 000 km²) autonoomne regioon Hiina põhjaosas, mis 1950. aastatel liideti Gansu'ga, kuid peagi lahutati sellest uuesti. Hiljem on kolmandiku osas moslemitest huidega asustatud Ningxia leidnud oma niši ühes tööstusharus, tootes umbes veerandi antud produkti Hiina kogutoodangust. Kuigi produkti tootmise juured ulatuvad juba Hani dünastia aegadesse, pole Hiina sellega maailmas erilist tuntuks kogunud, kuigi asjatundjate hinnangul võib sealne kvaliteet olla oluliselt parem kui läänes arvatakse. Ningxia regiooni ambitsioon on aga tõusta produkti tootmise osas maailma liidrite hulka. **Mille tootmise keskus Hiinas on Ningxia provints?**

32. Näete Briti-Ameerika näitlejatri, kes laiemale publikul tuntud oma Emily Cooperi rolliga Netflixi sarjas “Emily in Paris”, mille eest 2021. aastal pälvis ka Kuldgloobuse nominatsiooni. Tüdruk oli 6-aastane, kui lahutasid tema vanemad - Jill Tavelman ja muusikust isa, kelle perekonnanime näitlejatar jätkuvalt kannab ning kellel pole ette näidata mitte ainult kaks Kuldgloobust, vaid ka parima originaallaulu Oscar aastast 1999, lisaks muidugi hulk vähemaid auhindu, sealhulgas näiteks 8 Grammy't. **Mis on tütre ja isa ühine perekonnanime?**

33. Kuigi Eestis ja eriti siinolijatel võib olla asja kohta hoopis teine arvamus, on läbi aegade kuulsaim küsitavat perekonnanime kandnud mees ilmselt kuulsa Montmartre'il asunud kabaree Le Chat Noir kõigest 45-aastaseks (1851-1897) elanud asutaja ja omanik. Teda peetakse tervikuna moodsa kabaree loojaks ehk just tema tuli mõttele lasta pealtvaatajatel etendust nautida laudade taga istudes ning head ja paremat maitstes. **Millist perekonnanime too härrasmees kandis?**

34. Eelmisel aastal Baselis toimunud Eurovisiooni lauluvõistlusel peeti hea sõnaga meeles ka lauluvõistluse ajaks 95-aastast kunagist Davosist pärit akordionimängijat Werner Thomas't, kes 1957. aastal lõi muusikapala, mis üsna pea saavutas tuntuse kogu maailmas. Aastakümnete vältel on sellest tehtud lugematul arvul versioone ning 2000. aastal valis BBC oma hääletusel selle kõigi aegade tüütumaks meloodiaks maailmas. **Millise nimega on see muusikapala eesti keeles tuntud?**

35. Nähtav logo kuulub 2019. aastal asutatud Eesti ettevõttele, mille võtmeisikuteks on küllaltki palju avalikus meedias figureerinud tegelased. **Mille arendamiseks on too ettevõtte asutatud**, olles vastavas valdkonnas Eesti tuntumaks omataoliseks?

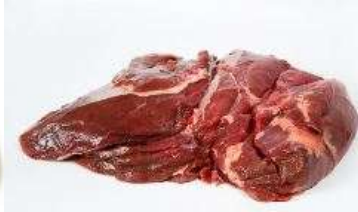
36. USA presidentidel on olnud vähem ja rohkem kuulsamaid lemmikolendeid. Esimesel demokraadist USA presidendil Andrew Jacksonil (ametis 1829-1837) olnud lemmik nimega Poll, kelle pärandas presidendile tema abikaasa Rachel ja kes oli presidendi omanduses kogu tema ametiaja. Tõeliselt kuulsaks sai Poll aga pärast seda, kui president 1845. aastal hinge heitis, kuna käitunud presidendi matusel sedavõrd kohatult, et tuli sealt eemaldada. **Mis olevus oli too Poll?**

37. Pole teada, kas enne jõule Ülemiste Keskusse lõhkekeha sokutanud Artur ooperiaustaja oli, igal juhul ei pärine järgnevad read temalt, vaid Tartu NAKi 2002. aastal ilmavalgust näinud koguteosest "Emajõe kondor". **Kes on autor?**

*ma panin rahvusooperisse
tankitõrjemiini
ja juubeldasin südamest
sind armastan Puccini*

*see oli kogu etendus
ma läksin lastes vilet
mu ümber sadas jäsemeid
ja valkjat kühukilet*

38. Teatavasti tappis Tantalos Kreeka mütoloogias oma poja Pelopsi ja pakkus teda keedetult jumalatele söögiks. Paraku ei õnnestunud tal jumalaid petta ja ainult Demeter haukas tüki ühest tema kehaosast. Pelops äratati ellu ning puuduv kehaosa asendati elevandiluuga. **Aga millist Pelopsi kehaosa Demeter sel pidusöögil haukas?** Piltidel näete loomade (vastavalt sea, põdra ja veise) sama kehaosa tükke kujul, nagu neid võib leida meie lihalettidel.

39. Ühe kronoloogilise nimekirja moodustavad Willie Overall, Fabian Petrulio, Chucky Signore, Matthew Bevilaqua, Salvatore Bonpensiero, Ralph Cifaretto, Tony Blundetto ja Christopher Moltisanti. Nimekiri on sellega lõplik. **Mis neid (ja ainult neid) nimetatud isikuid ühendab?**

40. Hustai rahvuspark asub oma riigi pealinnast sadakond kilomeetrit läänes ja pole kuigi suur, hõlmates vaid pisut üle 500 km². Kuigi pargis kasvab sadu taimeliike ja elutseb kümneid loomaliike, on see 2003. aastal peaaesjalikult moodustatud ühe eluka viimaste isendite kaitsmiseks ja tema taaselustamiseks. **Millises riigis Hustai rahvuspark asub ja millist looma seal eeskätt kaitstakse (1+1 punkt)?**

41. Küsitav kirjanik oli koos oma naise Noraga viibinud esmakordselt Zürichis eksiilis juba 20. sajandi esimesel kümnendil, kuid pikemalt suundus ta sinna 1915. aastal, kui veetis seal suurema osa I maailmasõja toimumisajast. Seal kirjutas ta sisuliselt valmis oma peateose ning alustas ka tuntuks järgmist. Zürichisse saabus ta II maailmasõja künnisel ka oma elu viimasteks kuudeks, suri seal ning on sinna ka maetud. Nii on kirjanikuga seonduvat Zürichi tänavapildis kõvasti näha ning tema pärandi hoidmiseks tegutseb Šveitsi suurimas linnas ka temanimeline fond. **Milline kirjanik on sedavõrd Zürichiga seotud?**

42. Kui kägudel on kalduvus oma mune võõrasse pesasse sokutada, siis sellel linnul (*Morus bassanus*) on vastupidiselt kombeks teiste mune endale haudumiseks näpata. Tegu on Atlandi põhjaosa rannikul ja meresaartel elavate lindudega, keda Eestis kohatud vaid kümmekonnal korral. Nad on osavad lendajad ja suurepäraseks ujujad, pesitsuspaigaks valivad järsud kaljukarniisid, kuhu vaenlased ligi ei pääseks. Täiskasvanud lind kaalub ca 3-3,5 kilo, suguküpseks saavad 4-5 aasta vanuses. **Mis linnud?**

43. Selle Šiauliais paikneva ning sealse mõisa järgi nime saanud õlletehase juured ulatuvad 1665. aastasse, millega reklaamitakse end Baltimaade vanima õlletehasena. Kuna õlletehas asunud Peterburi-Berliini-Pariisi postiraudtee ääres, mekkinud selle suurepärast õlut mitmed reisijad, näiteks 19. sajandi algul tutvunud sellega nii Aleksander I kaaskond kui ka Napoleoni sõdurid. 1937. aastal oma toodangut kahe miljoni liitri suurenendanud tehas põles II maailmasõja ajal maha ning seejärel püüti teda mitmel korral väiksemas mahus taaselustada, kuni 1996. aastal loodi vastav aktsiaselts ja praeguseks on tegemist turul taas vägagi tõsise tegijaga. **Milline õlletehas?**

44. Eesti taskuhäälingusaadete kuulatavuse edetabelites on viimastel aastal olnud kõrgetel kohtadel ka Mattias Naani veetav saade, mille moto on järgmine: *“Päeval, mil Mattias Naanil (või podcasti kuulajal) on, on ta surutud mikrofoni ette ja rohkemat ei oskagi praegu lisada ega lubada.”* **Milline sõna sobib punktiirile?**

45. Kuulete ühe kunagise üsnagi eduka sportlase 2021. aastal välja antud singlit. Esinev artist on oma lauluhäält korduvalt demonstreerinud ka Eestis, seda nii oma kõrvalprojektidega, kuid peamiselt siiski ühe ansambli solistina. **Millise ansambli?**

46. Näete valikut ühes kindlas tegevusvaldkonnas tegutsevate ettevõtete logodest. **Millises valdkonnas** tegutsevate ettevõtetega on tegu?

 ARGOR-HERAEUS	CHAFNER
 Heimerle+Meule	 UGUSSA
 JM Johnson Matthey	 TANAKA

47. Meie ühe endisaegse oma ala parema spordimehe (võistelnud nii OMil, MMil kui EMil, parim koht 4.) eluteed illustreerivad Eesti ajakirjanduse andmetel ka seigad, mille puhul ühes riigis tervitati teda kui oma poissi ning pakuti isegi võimalust hakata edaspidi esindama seda riiki, teine riik aga keeldus samadel asjaoludel eestlast oma territooriumile võistlema lubamast. **Kes?**

48. Ian Flemingi 1965. aasta romaanis "Thunderball" pidas James Bondi põhivaenlane Ernst Stavro Blofeld küsitavat valuutat Šveitsi frangi kõrval kõige tugevamaks, milles oma kuritegelikke asju ajada. Too käsitus peegeldas hästi toonast maailmamajanduse seisu, sest aastatel 1950-80 oli just tolle valuutaga riigis maailma madalaim inflatsioonimäär. 2025. aastaks on aga Blofeldi rahatähed väärt miniatuurse osa sellest, mille eest ta nendega maksis. Näete pildil ka üht tolle valuuta rahatähte uuemast ajast ja ühtlasi üht vähestest maailmas, kus kujundus on olnud pikkupidine. **Millise riigi milline valuuta** (1+1 punkt)?

49. 21. sajandi algul lõplikult käibelt kadunud nüshu kirjasüsteem, mida ka nüshu keeleks nimetatakse, on olnud ilmselt maailma kõige tuntum keel või kirjasüsteem läbi aegade, mis on olnud mõeldud ainult küsitavale inimgrupile. Keele nimi tähendabki tõlkes selle inimgrupi keelt (või kirja) ja see oli kasutuses vaid Hiina Hunani provintsi lõunaosa ühes maakonnas. Too keel levis mööda seda inimgruppi ning sai nende võimaluseks väljendada teatud tundeid. **Milline inimgrupp?**

50. Ühes Eesti linnas on rohepööre juba ammu ära tehtud. Nimelt sealsete tänavanimede seas ei ole mingeid Betooni või Hariduse nimelisi, vaid terve rida "looduslikke", nagu näiteks Porgandi tee, Sibula tee, Maltsa tee, Peedi tee, Kaalika tee, Küüslaugu tänav, Peterselli tänav, Kirsipuu puistee, Õunapuu puistee, Aruheina tee, Hiireherne tee, Orasheina tee jpt. **Milline linn?**

VASTUSED

1. **Palantir**, Palantir Technologies Inc.
2. **Jaan Rekkor** (tegelaskuju politseikomissar Rein Pihelgas “Ohtlikus lennus” ja “Kättemaksukontoris”)
3. **kõhurääkimine** ehk ventrilokvism
4. **Kokk** (Aivar ja Rene), **Tali** (Kadri ja Peeter)
5. „**Berghain**” (Spotify: Rosalia, Björk, Yves Tumor – “Berghain” [viide kuulsale Berliini ööklubile])
6. **krokodill**
7. **Gruber** (Franz Xaver Gruber, Hans Gruber, Bernhard Gruber)
8. **kosmos** ehk kõige kogu
9. **Tšiili**
10. **Viljandi** (94,1%), **Võru** (93,1%), **Paide** (92,3%)
11. „**Mother`s Little Helper**“
12. **Ukraina peaminister** (Yulia Svyrydenko, alates 17.07.2025)
13. **Kadrina** Katariina kirik (viimati vihjatu prostituutide tellimise seika segatud Illar Hallaste)
14. **ahv** (2p vastuseks sobivad kõik sünonüümid või ka alaliigid)
15. **Nottingham Forest** (asutatud 1865; võitja 1979, 1980); **PSG** (asutatud 1970; võitja 2025)
16. **Eduard Limonov**
17. **matusekirste, urne**
18. **Vares** (tütar Carmel Vares, isa Veljo Vares)
19. **basiilik**
20. **Paradoks** (Spotify: Paradoks “Vaikus”; tuntuim pala “Ära möödu must lähedalt”)
21. **vihmauss**
22. dr **Caligari; Cagliari**
23. **külgkorv / Sidecar**
24. **August Sabbe**, Eesti viimase metsavenna järgi
25. **Yoko Ono**
26. **eeter** ja **piiritus** (Hoffmanni tilgad ehk õuhka/liikva)

27. **Pierre Gringoire**
28. **Konrad Mägi; Nikolai Triik**
29. **peenise**
30. **Rumeenia** (Spotify: Romania National Anthem)
31. **vein**
32. **Collins** (Lily ja Phil)
33. **Salis** (Rodolphe Salis)
34. **“Tibutants”**
35. **tuumaenergia**
36. **papagoi** (kukkus matustel pidurdamatult ropendama)
37. **Olavi Ruitlane**
38. **õlg** (loomade puhul nimetatakse abatükiks, mille eest saab 1p, sest kehaosa on ikkagi õlg)
39. telesarja The Sopranos tegelased, kes 6 hooaja vältel **surevad vahetult peategelase Tony Soprano käe läbi**
40. **Mongoolia; Przewalski hobune**
41. **James Joyce**
42. **suulad**
43. **Gubernija**
44. **pohmell**
45. **Rammstein** (Spotify: Till Lindemann “Любимый город”)
46. **Väärismetallid.** Väärismetallide (kuld, hõbe, plaatina jne.) töötlemine, ümbertöötlemine ja rafineerimine.
47. **Märt Israel** (nimest tulenevalt; riigid vastavalt Iisrael ja Maroko)
48. **Venezuela bolivar**
49. **naised**
50. **Maardu**

Küsimused: Illar Tõnisson, Toomas Uuskam, Alvar Orav, Henri Kaarma